

JONAS JONASSON

MURHAAJA-ANDERS

JA HÄNEN YSTÄVÄNSÄ | WSOY

021

Matthei Evangelium.

28. Kommer til mig, I alle som arbejdet, og åren betungede, og jeg vil vederqvilde eder.

29. Taget på eder mitt of, og lærer af mig; thi jeg er mild og barmhjertig af herte; og I skal hvile jer på mit yoke.

30. Thi mit of er let, og min byrde er lätt.

12. Capitel.

JONAS JONASSON

Murhaaja-Anders ja hänen ystävänsä

SUOMENTANUT LAURA BECK

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

Rivit Karin Boyen runosta *I rörelse*, Liikkeellä s. 270 ja 272, suomentanut Panu Pekkanen

Ruotsinkielinen alkuteos
Mördar-Anders och hans vänner (samt en och annan ovän)
© Jonas Jonasson, 2015
First published by Piratförlaget, Sweden.
Published by agreement with Brandt New Agency.

Suomennoksen © Laura Beck ja WSOY 2016
ISBN 978-951-0-41611-2
Painettu EU:ssa

*Tästä sinä olisit pitänyt, isä.
Siksi omistan tämän sinulle.*

1. OSA

*Erikoinen
elinkeino*

1. LUKU

MIES, JONKA ELÄMÄN pian täyttäsivät kuolema ja pahoinpityt, varkaat ja roistot, seiso i erään Ruotsin surullisimpiin kuuluvan hotellin vastaanotossa ja unelmoi.

Kuten aina, hevoskauppias Henrik Bergmanin ainoa lapsenlapsi vieritti kaikki epäonnistumisensa isoisänsä syyksi. Vaari oli ollut urallaan eteläisen Ruotsin etevin ja oli myynyt vuosittain vähintään seitsemäntuhatta hevosta, kaikki ensiluokkaisia.

Mutta vuodesta 1955 alkaen petolliset talonpojat olivat alkaneet vaihtaa isoisän kylmä- ja lämminverisiä traktoreihin sellaista vauhtia, ettei isoisä ollut millään voinut sitä käsittää. Seitsemäntuhatta kauppaa hupeni pian seitsemäksisadaksi, sitten seitsemäksikymmeneksi ja viimein seitsemäksi. Viidessä vuodessa suvun miljoonaomaisuus oli kadonnut dieselinkärynä taivaalle. Vielä syntymättömän pojanpojan isä yritti vuonna 1960 pelastaa mitä pelastettavissa oli kiertelemällä seudun talonpoikien luona saarnaamassa koneellistumisen kirouksesta. Kaikenlaisia huhuja liikkui. Kuten että dieselpolttoaine aiheutti syöpää, jos sitä sai iholleen, ja kaikkihan saivat.

Isä kertoi vielä, että tutkimusten mukaan diesel saattoi aiheuttaa miehissä lapsettomuutta, mutta sellaista hänen ei olisi kannattanut väittää. Ensinnäkään se ei ollut totta, ja toiseksi se kuulosti sulosoinnuilta talonpoikien korvissa. Heillä oli kai-

killä kolmesta kahdeksaan lasta ja he olivat elatusvelvollisuuksien raskauttamia mutta edelleen kiimaisia. Kondomien hankkiminen oli kiusallista, toisin kuin Massey Fergusonin tai John Deeren.

Vaari kuoli rutiköyhänä ja vieläpä viimeisen hevosensa potkuun. Hänen murheellinen poikansa käänsi kelkkansa, kävi jonkin kurssin ja sai sitten työpaikan Facit AB:ssä, maailman johtavassa kirjoitus- ja laskukoneita valmistavassa yrityksessä. Siten hän jäi elämässään tulevaisuuden jalkoihin peräti kaksi kertaa, sillä yhtäkkiä markkinoille ilmestyivät elektroniset laskimet. Kuin pilkkataksaan Facitin tiiliskivimäisiä tuotteita japanilainen versio sujahti kevyesti pikkutakin povitaskuun.

Facit-konsernin koneet eivät kutistuneet (eivät ainakaan tarpeeksi nopeasti), mutta itse konserni kutistui viimein lähes olemattomiin.

Hevoskaappiaan poika sai potkut. Unohtaakseen että elämä oli huijannut häntä kahteen kertaan hän tarttui pulloon. Työttömänä, katkerana, likaisena ja aina juovuksissa hän ei enää viehättänyt kaksikymmentä vuotta nuorempaa vaimoan, joka kuitenkin sieti häntä vielä hetken ja toisenkin.

Mutta lopulta tuo kärsivällinen nuori nainen ajatteli, että väärän miehen naiminen oli virhe jonka saattoi korjata.

– Minä haluan erota, hän sanoi eräänä aamupäivänä miehelleen, joka harhaili heidän kotonaan tummien tahrojen täplittämissä valkoisissa kalsareissa ja etsiskeli jotain.

– Oletko nähnyt konjakkipulloa? mies kysyi.

– En. Mutta haluan erota.

– Panin sen eilen illalla tiskipöydälle, olet varmaan siirtänyt sitä.

– Voi olla että se joutui viinakaappiin kun siivosin keittiötä, en minä muista, mutta yritän tässä sanoa, että haluan erota.

– Viinakaappiin? Tosiaan, sieltähän minun olisi pitänyt katsoa. Olenpa minä tyhmä. Aiotko siis muuttaa pois täältä? Viet var-

maan mukanasasi sen yhden, joka ei muuta tee kuin kakkaa housuun?

Kyllä, vaimo otti vauvan mukaansa. Pojan, jolla oli pellavatuikka ja kiltit siniset silmät. Hänet, josta tuli sittemmin vastaanottovirkailija.

Äiti oli suunnitellut itselleen uraa kieltenopettajana, mutta vauva sattui putkahtamaan maailmaan vain hetkestä ennen lopputenttiä. Nyt hän matkusti Tukholmaan mukanaan vauvansa ja vähän kimpsuja ja kampsuja ja allekirjoitti eropaperit. Sitten hän otti takaisin tyttönimensä Perssonin miettimättä mitä siitä seuraisi pojalle, jolle oli jo annettu etunimi Per (ei sillä, etteikö ihmisen nimi voisi olla Per Persson tai Jonas Jonasson, mutta joku voi pitää sellaista hiukan yksitoikkoisena).

Pääkaupungissa Per Perssonin äiti ryhtyi pysäköinninvalvojaksi. Hän kulki katua ylös ja toista alas ja sai melkein joka päivä haukut väärin pysäköineiltä miehiltä, varsinkin sellaisilta joilla hyvin oli varaa maksaa juuri saamansa sakot. Toiveet opettajan ammatista raukesivat kokonaan, eikä hän enää tuntenut tarvetta levittää tietoa siitä, mitkä saksan prepositiot vaativat akkusatiivia ja mitkä datiivia, tästä tiedosta epäilemättä vähät välittävillä oppilaille.

Äidin vietettyä jo melkein ikuisuuden vain tilapäiseksi kaavailussa pysäköinninvalvojan ammatissa tapahtui, että eräs kaikista häntä moittivista väärinpysäköijistä kesken valitustaan huomasi, että pysäköinninvalvojan virkapuvun alla oli nainen. Yksi asia johti toiseen, ja pian he huomasivat istuvansa päivällisellä hienossa ravintolassa, missä pysäköintisakko revittiin kahteen osaan juotaessa kahvia avec. Ja kun toinen asia johti kolmanteen, oli väärinpysäköijä kohta kosinut Per Perssonin äitiä.

Kosija sattui olemaan islantilainen pankkiiri, joka oli juuri muuttamassa takaisin kotiin Reykjavikiin. Hän lupasi aiotulle vaimolleen yhdeksän hyvää ja kahdeksan kaunista, jos tämä vain

matkustaisi sinne hänen kanssaan. Lavealla islantilaisella kädenheilautuksella kutsuun sisällytettiin myös poika. Mutta aikaa oli kulunut sen verran, että pellavapäinen pikkupoika oli ehtinyt täysi-ikäiseksi ja sai päättää itse omista asioistaan. Hän uskoi valoisampaan tulevaisuuteen Ruotsissa, ja koska kukaan ei pysty vertaamaan sitä mitä tapahtuu sen kanssa mitä olisi ehkä voinut tapahtua, on mahdotonta sanoa, kuinka oikeassa tai väärässä poika näissä kuvitelmissaan oli.

Per Persson oli hankkinut itselleen työpaikan jo kuusitoistavuotiaana, kun yhä opiskeli lukiossa, tosin opintoihin paljonkaan syventymättä. Hän ei ikinä kertonut äidilleen, mitä hän tarkalleen ottaen teki, ja siihen hänellä oli syynsä.

– Minne sinä nyt olet menossa, poika? äiti saattoi kysyä.

– Töihin, äiti.

– Näin myöhään?

– Niin, toimintaa on vuorokaudet läpeensä.

– Mitä sinä oikeastaan teetkään?

– Minähän olen sanonut sen ainakin sata kertaa. Minä toimin avustajana ... viihdealalla. Kohtaamisia ihmisten välillä ja sen selaista.

– Miten niin avustajana? Ja minkä nimisessä ...

– Minun täytyy nyt mennä, äiti. Puhutaan sitten myöhemmin.

Per Persson pääsi taas kerran kuin koira veräjistä. On ymmärrettävää ettei hän mielellään kertonut äidille yksityiskohtia työpaikastaan, kuten että hänen työnantajansa paketoi ja myi tilapäistä rakkautta isossa rapistuneessa puutalossa Huddingessa Tukholman eteläpuolella. Tai että yrityksen nimi oli Club Amore. Tai että hänen tehtäviinsä kuului hoitaa logistiikka ja toimia saatelijana ja tarkkailijana. Hänen täytyi pitää huolta että jokainen vierailija löysi oikeaan huoneeseen, jossa harjoitettiin oikeanlaista lempeä oikeanmittainen aika. Poika laati aikatauluja, varasi aikoja, kuunteli ovien takana (ja antoi mielikuvituksensa lentää).

Jos jokin tuntui olevan menossa vikaan, hän teki hälytyksen.

Sopivasti samaan aikaan kun Per Perssonin äiti muutti maasta ja hän itse sai opintonsa päätökseen, hänen työnantajansa päätti vaihtaa alaa. Club Amoresta tuli Pensionaatti Merenlahti. Se ei ollut meren rannalla eikä siten minkään lahdenkaan. Mutta kuten hotellin omistaja sanoi:

– Täytyyhän höskällä jokin nimi olla.

Neljätoista huonetta. Kaksisataakaksikymmentäviisi kruunua yö. Yhteinen käymälä ja suihku. Puhtaat lakanat ja pyyhkeet ker-
ran viikossa, mutta vain jos käytetyt näyttivät tarpeeksi käyte-
tyiltä. Omistaja ei ollut oikeastaan halunnut vaihtaa lemmenpe-
sää kolmannen luokan hotelliin. Hän oli ansainnutkin huomata-
tavasti enemmän silloin, kun vierailia oli ollut sängyssä seuraa.
Ja kun tyttöjen aikataulussa oli ollut tyhjää, hän oli itsekin voinut
ryömiä hetkeksi jonkun lakanoiden väliin.

Pensionaatti Merenlahden ainoa hyvä puoli oli se, ettei sen toi-
minta ollut laitonta. Entinen seksiklubinomistaja oli istunut lin-
nassa kahdeksan kuukautta, ja se oli hänen mielestään riittävästi
ja ylikin.

Per Perssonille, joka oli osoittanut lahjakkuutta logistiikan
alalla, tarjottiin vastaanottovirkailijan paikkaa, ja tilanne olisi voi-
nut olla huonompikin, vaikka palkka ei. Hänen piti kirjata ihmi-
siä sisään ja ulos, pitää huoli siitä että vieraat maksoivat, pysyä
ajan tasalla varauksista ja peruutuksista. Hänen sopi myös jutella
mukavia, kunhan se ei vaikuttanut kielteisesti tulokseen.

Se oli uudentyypistä toimintaa uudella nimellä, ja Per Persso-
nin tehtäviin kuului monenlaisia aiempaa vastuullisempia tehtä-
viä. Siitä syystä hän päätti mennä pomonsa luo esittämään nöy-
rästi palkkansa tarkistamista.

– Ylös- vai alaspäin? pomo kysyi.

Per Persson vastasi että mieluiten ylöspäin. Keskustelu ei ollut
kääntynyt hänen haluamaansa suuntaan. Nyt hän joutui toivo-
maan, että saisi sentään pitää sen palkan, jonka jo ansaitsi.

Niin kävikin. Pomo oli lisäksi niin avokätinen, että esitti ehdotuksen:

– Muuta hitossa vastaanoton takana olevaan huoneeseen, niin säästyt maksamasta vuokraa siitä äidiltäsi perimästasi asunnosta.

No jaa. Saattoihan sillä keinolla säästää vähäsen. Koska palkka sitä paitsi maksettiin pimeänä, Per Persson voisi anoa lisäksi sekä sosiaaliavustusta että työttömyyskorvausta.

Niin nuori vastaanottovirkailija kasvoi kiinni työhönsä. Hän eli ja asui vastaanotossa. Kului vuosi, kului toinen, kului viisi vuotta, eikä pojalle missään olennaisessa asiassa käynyt yhtään sen paremmin kuin isälle ja isoisälle ennen häntä. Ja siitä hän syytti edesmennyttä vaariaan. Äijä oli ollut moninkertainen miljonääri. Nyt vaarin oma liha ja veri kolmannessa polvessa seisoi tiskin takana toivottamassa tervetulleiksi pahanhajuisia hotellivieraita, jotka tottelivat senkaltaisia nimiä kuin Murhaaja-Anders ja muuta kamalaa.

Juuri Murhaaja-Anders sattui olemaan Pensionaatti Merenlahden pitkäaikaisasukkaita. Hänen oikea nimensä oli Johan Andersson ja hän oli istunut vankilassa koko aikuisikänsä. Sanojen ja lauseiden tuottaminen oli aina ollut hänelle vaikeaa, mutta jo varhain hän oli saanut huomata, että asiansa sai hyvin perille kun löi lättyyn sitä joka sanoi vastaan, tai vähintään näytti siltä että aikoi lyödä. Ja löi vielä uudestaan, jos oli tarvis.

Sentyypiset keskustelut johdattivat ajan mittaan nuoren Johannin huonoon seuraan. Uusien tuttavien ansiosta hän yhdisti jo ennestään väkivaltaiseen väittelytekniikkaansa viinan ja pillerit, ja hänen pelinsä alkoi olla pelattu. Viinan ja pillereiden takia hän sai kaksitoista vuotta jo kaksikymppisenä, kun hän ei osannut selittää miten hänen kirveensä oli päätynyt pystyyn seudun johtavan amfetamiinikauppiaan selkään.

Kahdeksan vuoden päästä Murhaaja-Anders oli taas vapaalla jalalla ja juhli pois pääsyään niin pontevasti, että oli tuskin ehti-

nyt selvitä kun hänelle oli läjähtänyt neljätoista vuotta entisten kahdeksan päälle. Tällä kertaa asiaan oli sekaantunut haulikko. Lähietäisyydeltä. Suoraan sen henkilön naamaan, joka oli perinyt tehtävänsä kirveen selkäänsä saaneelta. Erityisen epämiellyttävä näky niille, jotka oli kutsuttu paikalle siivoamaan.

Murhaaja-Anders väitti oikeudessa ettei ollut tarkoittanut sitä. Niin hän ainakin luuli. Itse tapahtumainkulusta hän ei muistanut paljoakaan. Kuten ei seuraavastakaan käänteestä, jolloin hän viilsi kurkun auki kolmannelta pillerikauppiaalta, kun tämä väitti hänen olevan pahalla tuulella. Mies jonka kurkun murhaaja viilsi auki osui arviossaan oikeaan, mutta siitä ei ollut hänelle hyötyä.

Viisikymmentäkuusivuotiaana Murhaaja-Anders oli taas vapaalla jalalla. Erotukseksi aiemmista kerroista kyse ei ollut tilapäisestä käynnistä vaan pysyväisluonteisesta. Niin oli ainakin tarkoitus. Piti vain karttaa viinaa. Ja pillereitä. Ja kaikkea mikä liittyi viinaan tai pillereihin.

Olut ei ollut niin vaarallista, siitä hän tuli yleensä vain iloiseksi. Tai melkein iloiseksi. Ainakaan hän ei mennyt sekaisin.

Hän oli löytänyt Pensionaatti Merenlahteen siinä uskossa, että paikka tarjosi yhä niitä elämyksiä, joita saattaa olla kovasti vailla jos on istunut linnassa vuosikymmenen tai kolme. Kun pettymys nykyiseen asiintilaan oli asettunut, hän oli päättänyt kirjoittautua hotelliin. Jossakin hänen piti asua, eikä reilun kahdensadan kruunun vuorokausimaksun takia kannattanut alkaa riehua, varsinkaan jos otti huomioon, mihin riehuminen oli yleensä johtanut.

Jo ennen kuin oli lunastanut huoneen avaimen ensimmäistä kertaa, Murhaaja-Anders oli ehtinyt kertoa elämäntarinansa tielleen osuneelle nuorelle vastaanottovirkailijalle. Tarinaan sisältyivät myös hänen lapsuusvuotensa, vaikkeivät ne murhaajan mielestä mitenkään liittyneet tuleviin tapahtumiin. Varhaiset vuodet olivat olleet suurin piirtein sellaiset, että isä oli ryyppännyt päänsä

täyteen töiden jälkeen kestääkseen työtään, ja äiti oli alkanut tehdä samoin kestääkseen isää. Siitä seurasi ettei isä enää kestänyt äitiä ja osoitti sen antamalla tälle turpiin säännöllisin väliajoin, enimmäkseen pojan silmien edessä.

Tarinan kuultuaan vastaanottovirkailija ei uskaltanut muuta kuin toivottaa Murhaaja-Andersin tervetulleeksi kättelemällä ja esittäytymällä:

– Per Persson, hän sanoi.

– Johan Andersson, murhaaja sanoi ja lupasi vastedes murhata niin vähän kuin suinkin.

Sen jälkeen hän kysyi vastaanottovirkailijalta, liikenisikö tältä pilsneriä. Kurkku kuivui helposti, kun oli ollut seitsemäntoista vuotta ilman.

Per Perssonilla ei ollut mitään aikomusta aloittaa tuttavuuttaan Murhaaja-Andersin kanssa kieltäytymällä tarjoamasta tälle olutta. Mutta kaataessaan sitä lasiin hän kysyi, josko herra Andersson voisi mitenkään luopua viinasta ja pillereistä.

– Joo, niin on rauhallisempaa, Johan Andersson sanoi. – Mutta sano vain reilusti Murhaaja-Anders. Niin tekevät muutkin.

2. LUKU

PITI ILOITA VÄHÄSTÄ. Kuten siitä, että kuukaudet kuluivat eikä Murhaaja-Anders ollut murhannut sen enempää vastaanottovirkailijaa kuin ketään muutamaakaan hotellin välittömässä läheisyydessä. Ja siitä, että johtaja antoi Per Perssonin sulkea vastaanoton muutamaksi hiljaiseksi tunniksi sunnuntaisin. Jos vain sää, toisin kuin asiat yleensä, oli vastaanottovirkailijan puolella, hänellä oli tapana lähteä ulos. Ei nostaakseen kannat kattoon, siihen eivät hänen rahansa riittäneet. Puistonpenkillä istuminen ja pohdiskelu sen sijaan oli aivan ilmaista.

Siellä hän nytkin istui, neljä kinkkuvoileipää ja pullo vadelmamehua mukanaan, kun hänelle aivan odottamatta puhuttiin.

– Miten menee, poikaseni?

Hänen edessään seisoivat nainen, ei montakaan vuotta häntä vanhempi. Nainen näytti sekä likaiselta että väsyneeltä, ja hänen kaulassaan hohteli valkoinen papinkaulus, joskin nokitahran koristama.

Per Persson ei ollut koskaan vaivannut päätään uskonasioilla, mutta pappi oli aina pappi, ja hän ajatteli että tämä ansaitsi yhtä paljon kunnioitusta kuin kaikki ne murhaajat, narkkarit ja muu roskaväki joita hän tapasi työssään. Ehkä jopa enemmän.

– Kiitos kysymästä, hän sanoi. – On mennyt paremminkin. Tai

ei oikeastaan, kun nyt ajattelen. Elämäni on aina ollut yhtä surkeaa.

No voihan hemmetti, miten henkilökohtaisia hän tuli kertooneeksi, hän ajatteli. Paras korjata asia.

– Mutta en halua raskauttaa pastoria terveyden- tai mielentilallani. Kunhan saan syötyä jotain, on kaikki jokseenkin reilassa, hän sanoi ja osoitti keskustelun päättyneen keskittymällä avaamaan eväsrasiansa kantta.

Pastori ei kuitenkaan kiinnittänyt huomiota hänelle annettuun vihjeeseen. Sen sijaan hän sanoi, että oli valmis antamaan apuaan enemmän tai vähemmän jotta Perin elämä kohentuisi. Henkilökohtainen esirukous kait olisi vähintä mitä hän voisi tarjota?

Esirukous? Per Persson ihmetteli itsekseen mitä hyötyä laikainen pappi luuli siitä voivan olla. Uskoiko hän että taivaasta sataisi mammonaa? Tai leipää ja perunaa? Vaikka... olkoon. Hänestä ei ollut sanomaan vastaan sellaiselle, joka halusi pelkkää hyvää.

– Kiitos, pastori. Jos hän uskoo että taivaalliselle osoitettu rukous voi tehdä elämäni paremmaksi, en minä aio asettua vastahankaan.

Pappi hymyili ja asettui vapaalla olevan vastaanottovirkailijan viereen puistonpenkille. Ja aloitti sitten työnsä.

– Luoja, katso lastasi... mikä sinun nimesi muuten on?

– Minä olen Per, Per Persson sanoi ja mietti mielessään, mitä Jumala sillä tiedolla tekisi.

– Luoja, katso lastasi Periä, näe miten hän kärsii...

– No en minä suoranaisesti kärsi.

Papin konseptit menivät sekaisin ja hän sanoi, että hänen piti aloittaa uudestaan alusta ja että rukouksesta olisi eniten hyötyä, jos häntä ei keskeytettäisi kovin usein.

Per Persson pyysi anteeksi ja lupasi antaa papin esirukoilla loppuun rauhassa.

– Kiitos, pappi sanoi ja aloitti uudestaan. – Luoja, katso lastasi, näe miten hän toivoo että asiat olisivat paremmin vaikkei hän

suoranaisesti kärsi. Herra, suojele häntä, opeta hänet rakastamaan maailmaa ja maailma rakastamaan häntä. Oi Jeesus, kannakristiäsi hänen rinnallaan, tulkoon sinun valtakuntasi ja niin edespäin.

Ja niin edespäin? Per Persson ajatteli mutta ei uskaltanut puhua taakaan.

– Jumala siunatkoon sinua, poikani, voimalla ja vahvuudella ja ... voimalla. Isän, Pojan ja Pyhän hengen nimeen. Aamen.

Per Persson ei tiennyt miltä henkilökohtaisen esirukouksen piti kuulostaa, mutta hänen juuri kuulemansa kuulosti jotenkin hutiloidulta. Ja hän oli jo huomauttamaisillaan siitä, kun pappi ehti ensin:

– Kaksikymmentä kruunua, kiitos.

Kaksikymmentä kruunua? Tuosta äskeisestä?

– Ottaako hän maksun esirukouksestaan? Per Persson kysyi.

Pappi nyökkäsi. Ei esirukouksia pystynyt latelemaan noin vain. Ne vaativat keskittymistä ja hartautta, ne vaativat voimia – ja myös papin oli kyettävä elämään maan päällä niin kauan kuin hän suoritti tehtävänsä siellä eikä taivaassa.

Se mitä Per Persson oli saanut kuulla ei ollut sen enempää keskittynyttä kuin harrastakaan, eikä hän ollut ollenkaan varma odottaisiko pastoria ajan tullen taivas vai jokin muu paikka.

– No entä kymmenen kruunua? pappi yritti.

Laskiko hän hintaa vähästä melkein tyhjään? Per Persson katsoi pappia vähän tarkemmin ja näki jotain ... ? Jotain ... surkeaa?

Ja niin hän ymmärsi, että pappi oli ennemminkin kohtalotoveri kuin petkuttaja.

– Haluaako hän voileivän? Per kysyi.

Papin ilme kirkastui.

– Oi kiitos, se maistuisi hyvältä. Herra sinua siunatkoon!

Per Persson sanoi, että menneisyyden perspektiivistä katsoen kaikki viittasi siihen, että Herralla oli muuta tekemistä kuin siu-

nata nimenomaan häntä. Ja ettei rukous jolla Herraa oli äsken ruokittu juurikaan muuttaisi sitä asiaa.

Pappi näytti olevan vastaanmaisillaan, mutta vastaanottovirkailija ojensi kiireesti eväsrasiaansa.

– Hän ottaa nyt, Per sanoi. – Syököön eikä puhuko.

– Se joka Herraa pelkää, oppii valitsemaan oikean tien. Psalmien kirja 25, pappi sanoi suu täynnä voileipää.

– Kuten sanottu, Per Persson sanoi.

Nainen oli todellakin pappi. Samalla kun hän söi suihinsa vastaanottovirkailijan neljä kinkkuvoileipää, hän kertoi että hänellä oli ollut oma seurakunta aina edelliseen sunnuntaihin asti, jolloin kirkkoneuvoston puheenjohtaja oli keskeyttänyt hänen saarnansa ja pyytänyt häntä astumaan alas saarnastuolista, pakkaamaan tavaransa ja lähtemään.

Se kuulosti Per Perssonista aivan kauhealta. Eikö taivaallisen piirissä ollut mitään työsuhdesuojaa?

Oli, tietysti oli, mutta puheenjohtajalla oli mielestään hyvä syy toimintaansa. Ja koko seurakunta oli sattumoisin samaa mieltä. Pappi itse myös. Ainakin kaksi seurakuntalaista oli lisäksi heittänyt häntä virsikirjalla kun hän lähti.

– Kuten hän ymmärtää, jutusta on myös pidempi versio. Halu-aako hän kuulla sen? Elämäni ei ole ollut mitään ruusuilla tanssimista, sen minä sanon.

Per Persson mietti. Halusiko hän tietää, minkä päällä pastori oli tanssinut elämässään jos ei ruusujen, vai riittikö se kurjuuden määrä, jota hän jo kantoi harteillaan ilman papin apua?

– En ole varma, muuttuuko elämäni valoisemmaksi jos saan kuulla muista, jotka elävät yhtäläisessä pimeydessä, hän sanoi. – Mutta kertokoon vain jutun ytimen, jos se ei ole kovin pitkä-veteinen.

Jutun ytimen? Se oli se, että pappi oli nyt harhaillut ympäriinsä seitsemän päivää, sunnuntaista sunnuntaihin. Nukkunut

kellareissa ja Luoja tietää missä, syönyt mitä oli sattunut löytämään ...

– Kuten neljä kinkkuvoileipää neljästä mahdollisesta, Per Persson sanoi. – Haluaako hän huuhdella ruoanmurenat alas viimeisellä tilkalla vadelmamehuani?

Siitä pappi ei kieltäytynyt. Sammutettuaan janonsa hän sanoi:

– Lyhyesti sanoen minä en usko Jumalaan. Ja vielä vähemmän Jeesukseen. Isä pakotti minut hänen jalanjäljilleen – siis isän, ei Jeesuksen – kun ei onnettomuudekseen koskaan saanut poikaa, vain tyttären. Isän pakotti varmaankin vuorollaan isoisä. Tai sitten he olivat molemmat paholaisesta, vaikea sanoa. Pappius on joka tapauksessa kulkenut suvussa.

Per Persson tunsi välitöntä yhteenkuuluvaisuutta ihmisen kanssa, joka kärsi isänsä tai vaarinsa varjossa, ja hän sanoi että jos lapset vain säästyisivät raahaamasta mukanaan kaikkea sitä sontaa, mitä edelliset sukupolvet olivat haalineet kokoon, elämässä voisi olla järkeäkin.

Pappi jätti tähdentämättä, miten tarpeellisia edeltävät sukupolvet olivat heidän omalle olemassaololleen. Sen sijaan hän kysyi, mikä oli johdattanut Periä koko pitkän matkan ... tänne puistonpenkille.

Tänne puistonpenkille, niin. Ja hotellin synkkään vastaanottoon, jossa hän sekä asui että työskenteli. Ja joi olutta yhdessä Murhaaja-Andersin kanssa.

– Murhaaja-Andersin? kysyi pappi.

– Niin, vastaanottovirkailija sanoi. – Hän asuu numero seitsemässä.

Per Persson ajatteli että voisi hyvin uhrata pari minuuttia papin takia, kun tämä oli kerran kysynyt. Joten hän kertoi vaaristaan, joka oli hassannut miljoonansa. Isästään, joka oli vain luovuttanut. Äidistään, joka oli käynyt kiinni islantilaiseen pankkiiriin ja lähtenyt maasta. Siitä miten oli päätynyt ilotaloon kuusitoista-

vuotiaana. Ja siitä miten nyt työskenteli vastaanottovirkailijana hotellissa, joksi ilotalo oli muutettu.

– Ja jos minulla sattumalta on kaksikymmentä minuuttia vapaata ja istuudun penkille turvalliselle etäisyydelle kaikista rosvoista ja ryöväreistä, joita joudun töissäni käsittelemään, niin jostain ilmestyy pappi, joka ei usko Jumalaan ja joka yrittää ensiksi petkuttaa minulta viimeiset pennoseni ja syö sitten minun evääni. Siinä sai hän kuulla minun elämäntarinani, jollei nyt vanha ilotalo ole hänen esirukouksensa ansiosta muuttunut Grand Hôte-liksi kun palaan.

Likainen pappi, jolla oli leivänmuruja suupielissään, näytti nololta. Hän sanoi ettei ollut luultavaa että esirukouksella olisi niin välittömiä seurauksia, varsinkaan kun se oli ollut hutiloitu eikä vastaanottajaa ollut olemassakaan. Nyt hän katui että oli vaatinut maksua huonosti tehdystä työstä, eikä vähiten siksi, että vastaanottoapulainen oli ollut niin antelias voileipiensä suhteen.

– Kerro lisää siitä hotellista, pappi sanoi. – Ei siellä satu olemaan ylimääräistä huonetta ... kaverihintaan?

– Kaverihintaan? Per Persson sanoi. – Milloin tarkalleen ottaen meistä tuli kavereita, papista ja minusta?

– Noo, pappi sanoi. –Vielä ei ole liian myöhäistä.

irkkaheitto pappi Johanna Kjellander ja alipalkattu vastaanottovirkailija Per Persson kohtaavat sattumalta puiston penkillä. Kukapa olisi voinut aavistaa, että kohtaamisesta tulisi hedelmällisen liikesuhteen ja vähän muunkinlaisen suhteen alku, etenkin kun pappi ensi töikseen yrittää huijata vastaanottovirkailijaa. Mutta huijari tunnistaa toisen samanlaisen. Hyvät liikeideat alkavat kuin itsestään kehkeytyä kumppanusten kesken, ja ihan ensimmäiseksi he hyödyntävät Murhaaja-Andersina tunnetun, juuri vankilasta vapautuneen ammattilaisen ydinosaa.

Ruotsalaisen Jonas Jonassonin maailmassa tehdään pilaa pikkusieluisuudesta, tekopyhyydestä ja kaikista muistakin ilmiöistä jotka sen ansaitsevat. Vapauttava nauru tekee hyvää ja parantaa, samalla kun se saa pohtimaan ilmiöitä joille nauramme.

Murhaaja-Anders ja hänen ystävänsä on Jonas Jonassonin kolmas romaani. Kaksi edellistä romaania, **Satavuotias joka karkasi ikkunasta ja katosi** sekä **Lukutaidoton joka osasi laskea** olivat menestyksiä Suomessa ja maailmalla. Ne käännettiin 45 kielelle ja niitä on myyty yhteensä yli kymmenen miljoonaa kappaletta.

#kirja

WWW.KIRJA.FI

9 789510 416112

84.2

ISBN 978-951-0-41611-2

